

Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z geografii w klasie szóstej Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Skalmierzycach.

Rok szkolny 2026/2027

Wymagania na wyższą ocenę obejmują wymagania z poziomów niższych

1. Współrzędne geograficzne. Uczeń:

2- dopuszczający	• wskazuje na globusie i mapie południki, równoleżniki, równik oraz południk 0° i 180°; • wskazuje półkulę północną, południową, wschodnią i zachodnią; • definiuje pojęcia: współrzędne geograficzne, szerokość i długość geograficzna; • wymienia symbole oznaczające kierunki geograficzne; • wskazuje zakres wartości szerokości i długości geograficznej.
3- dostateczny	• wyjaśnia cechy i przebieg południków i równoleżników; • opisuje znaczenie równika i południka 0° oraz podział Ziemi na półkule; • wyjaśnia różnicę między szerokością a długością geograficzną; • wyjaśnia sposób określania współrzędnych geograficznych; • opisuje położenie punktu na podstawie jego współrzędnych; • wyjaśnia pojęcia: rozciągłość południkowa i rozciągłość równoleżnikowa.
4-dobry	• wykorzystuje współrzędne geograficzne do określania i odnajdywania położenia punktów i obszarów na mapie; • wykorzystuje aplikacje mapowe do określania współrzędnych geograficznych; • wykorzystuje mapę lub GPS do wyznaczania w terenie współrzędnych geograficznych punktów; • oblicza rozciągłość południkową i równoleżnikową wybranych obszarów.
5-bardzo dobry	• interpretuje położenie geograficzne obiektów na podstawie współrzędnych; • analizuje położenie obiektów na podstawie współrzędnych geograficznych; • uzasadnia sposób rozwiązania zadań dotyczących współrzędnych i rozciągłości.
6 – celujący	• ocenia poprawność wyznaczania współrzędnych i położenia punktów oraz obszarów; • tworzy własne zadania dotyczące współrzędnych; • projektuje proste ćwiczenia lub zadania związane z siatką geograficzną.

2. Ruchy Ziemi.

Uczeń:

2- dopuszczający	• wymienia planety Układu Słonecznego; • definiuje pojęcia: gwiazda, planeta, planetoida, meteor, meteoryt, kometa; • rozpoznaje rodzaje ciał niebieskich przedstawionych na ilustracjach; • wskazuje Ziemię w Układzie Słonecznym; • definiuje pojęcia: ruch obrotowy Ziemi, ruch obiegowy Ziemi, doba; • wskazuje kierunek ruchu obrotowego Ziemi; • wymienia daty rozpoczęcia astronomicznych pór roku; • wskazuje na mapie i globusie strefy oświetlenia Ziemi;
3-dostateczny	• opisuje budowę Układu Słonecznego; • wyjaśnia różnicę między gwiazdą a planetą; • opisuje cechy ruchu obrotowego Ziemi; • opisuje występowanie dnia i nocy jako następstwo ruchu obrotowego Ziemi; • opisuje pozorną wędrówkę Słońca po niebie; • wyjaśnia znaczenie pojęć: górowanie Słońca, wysokość górowania Słońca; • porównuje wysokość Słońca nad horyzontem w różnych porach dnia; • porównuje wyniki pomiaru wysokości Słońca w różnych porach dnia i roku; • wyjaśnia zależność między kątem padania promieni słonecznych a długością cienia; • wyjaśnia związek między ruchem obrotowym Ziemi a różnicami czasu na Ziemi; • opisuje przebieg międzynarodowej linii zmiany daty; • opisuje cechy ruchu obiegowego Ziemi; • porównuje oświetlenie Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku; • opisuje zmiany długości dnia i nocy w ciągu roku; • wyjaśnia przyczyny występowania dnia polarnego i nocy polarnej; • opisuje cechy stref oświetlenia Ziemi.

4-dobry	• stosuje modele (np. globus) do demonstrowania ruchu obrotowego Ziemi; • wykorzystuje modele do przedstawiania ruchu obiegowego Ziemi; • stosuje wiedzę o ruchu obrotowym Ziemi do wyjaśniania występowania dnia i nocy; • wykorzystuje obserwacje położenia Słońca do określania miejsc wschodu i zachodu Słońca oraz południa słonecznego; • oblicza różnice czasu wynikające ze stref czasowych; • wykorzystuje mapę do określania, w której strefie oświetlenia Ziemi znajduje się wskazany obszar.
5-bardzo dobry	• analizuje związek między ruchem obrotowym Ziemi a pozorną wędrówką oraz górowaniem Słońca; • analizuje wpływ ruchu obrotowego Ziemi na występowanie dnia i nocy oraz stref czasowych; • uzasadnia zależność między kątem padania promieni słonecznych a wysokością górowania Słońca; • interpretuje zmiany długości dnia i nocy wynikające z ruchu obiegowego Ziemi; • analizuje oświetlenie Ziemi podczas astronomicznych pór roku; • uzasadnia zależności między ruchem obiegowym Ziemi a strefami oświetlenia.
6 – celujący	• ocenia znaczenie następstw ruchów Ziemi dla funkcjonowania społeczeństw i gospodarki świata; • tworzy modele lub prezentacje przedstawiające ruch obrotowy i obiegowy Ziemi; • tworzy zadania problemowe dotyczące stref czasowych i oświetlenia Ziemi..

3. Środowisko przyrodnicze i ludność Europy.

Uczeń:

2- dopuszczający	• wskazuje Europę na mapie świata; • wskazuje państwa Europy na mapie politycznej; • wymienia państwa powstałe na przełomie lat 80. i 90. XX wieku; • definiuje pojęcia: wulkan, magma, erupcja, bazalt; • wymienia czynniki wpływające na zróżnicowanie klimatyczne Europy; • wskazuje strefy klimatyczne Europy na mapie; • wymienia typy i odmiany klimatu występujące w Europie; • wskazuje na mapie strefy oświetlenia, w których leży Europa; • wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Europie; • wymienia kraje imigracyjne i emigracyjne Europy; • rozpoznaje cechy krajobrazu wielkomiejskiego; • wskazuje na mapie Londyn i Paryż.
-------------------------	--

3-dostateczny	• opisuje położenie Europy oraz przebieg jej granic; • opisuje linię brzegową Europy; • opisuje ukształtowanie powierzchni Europy; • porównuje ukształtowanie powierzchni północnej i południowej oraz wschodniej i zachodniej części Europy; • opisuje położenie geograficzne Islandii; • opisuje warunki występowania gejzerów na Islandii; • wyjaśnia wpływ położenia Islandii na granicy płyt litosfery na występowanie wulkanów i trzęsień ziemi; • opisuje skutki wybuchów wulkanów i trzęsień ziemi; • wyjaśnia kryteria wyróżniania stref klimatycznych; • opisuje cechy typów i odmian klimatu Europy; • porównuje strefy klimatyczne występujące w Europie; • opisuje strefy klimatyczne i ich charakterystyczną roślinność; • wyjaśnia cel powstania Unii Europejskiej; • opisuje rolę Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych Europy; • wyjaśnia główne przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw w Europie. • porównuje liczbę ludności Europy z liczbą ludności innych kontynentów; • opisuje zmiany liczby ludności Europy; • wyjaśnia rozmieszczenie ludności w Europie; • wyjaśnia przyczyny migracji ludności w Europie; • opisuje zalety i wady życia w mieście; • porównuje Londyn i Paryż pod względem wybranych cech.
4-dobry	• wykorzystuje mapy do określania położenia Europy oraz przebiegu jej granic; • wykorzystuje mapę ogólnogeograficzną do charakteryzowania ukształtowania powierzchni Europy; • wykorzystuje mapy geologiczne do określania związku między położeniem Islandii a aktywnością wulkaniczną; • stosuje wiedzę o płytach litosfery do wyjaśniania występowania trzęsień ziemi i wulkanów; • wykorzystuje klimatogramy do określania cech klimatu Europy; • wykorzystuje mapę klimatyczną do wskazywania obszarów występowania różnych typów klimatu; • stosuje kryteria podziału do określania stref klimatycznych Europy; • wykorzystuje mapy tematyczne do określania rozmieszczenia ludności w Europie; • wykorzystuje piramidy wieku i płci do charakterystyki społeczeństw Europy; • wykorzystuje dane statystyczne do określania zmian liczby ludności Europy; • stosuje wiedzę o migracjach do wyjaśniania zmian demograficznych; • wykorzystuje mapy i dane statystyczne do porównywania Londynu i Paryża.

5-bardzo dobry	• analizuje wpływ położenia geograficznego Europy na jej środowisko przyrodnicze; • analizuje zależności między ukształtowaniem powierzchni a rozmieszczeniem ludności w Europie; • uzasadnia związek między położeniem Islandii na granicy płyt litosfery a występowaniem wulkanów i trzęsień ziemi; • interpretuje skutki procesów wulkanicznych i sejsmicznych dla mieszkańców Islandii; • analizuje wpływ czynników klimatotwórczych na zróżnicowanie klimatyczne Europy; • interpretuje rozmieszczenie typów klimatu i roślinności w Europie; • analizuje przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw europejskich; • analizuje społeczno-ekonomiczne i kulturowe konsekwencje migracji ludności w Europie; • analizuje rolę Unii Europejskiej w przemianach gospodarczych kontynentu; • interpretuje podobieństwa i różnice między Londynem i Paryżem.
6 – celujący	• ocenia znaczenie położenia geograficznego Europy dla jej rozwoju społeczno-gospodarczego; • ocenia wpływ członkostwa w Unii Europejskiej na rozwój państw Europy; • tworzy prezentacje, schematy lub projekty dotyczące zróżnicowania przyrodniczego i społeczno-gospodarczego Europy.

4. Gospodarka Europy.

Uczeń:

2- dopuszczający	• wymienia przykłady produktów wytwarzanych w różnych działach przetwórstwa przemysłowego; • definiuje pojęcia: przemysł, usługi, technopolia, źródła energii odnawialnej i nieodnawialnej; • wymienia przykłady odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii; • wymienia rodzaje elektrowni; • wskazuje Francję na mapie Europy; • wskazuje największe technopolie we Francji na mapie; • wymienia przykłady działów nowoczesnego przemysłu we Francji; • wymienia znane francuskie wyroby przemysłowe; • wymienia czynniki wpływające na strukturę produkcji energii w Europie; • wskazuje na mapie wybrane kraje Europy wykorzystujące różne źródła energii; • wymienia walory przyrodnicze Europy Południowej; • wymienia walory kulturowe Europy Południowej; • wymienia elementy infrastruktury turystycznej krajów śródziemnomorskich; • wskazuje na mapie kraje Europy Południowej.
-------------------------	---

3-dostateczny	• opisuje zadania i funkcje przemysłu jako sektora gospodarki; • opisuje główne działy przetwórstwa przemysłowego we Francji; • wyjaśnia czynniki rozwoju przemysłu we Francji; • opisuje znaczenie nowoczesnego przemysłu we Francji; • opisuje znaczenie nowoczesnych usług we Francji; • opisuje strukturę zatrudnienia we Francji według sektorów gospodarki; • wyjaśnia wpływ środowiska przyrodniczego na wykorzystanie różnych źródeł energii; • opisuje strukturę produkcji energii w wybranych krajach Europy; • wyjaśnia zalety i wady różnych rodzajów elektrowni; • opisuje zmiany w wykorzystaniu źródeł energii w Unii Europejskiej; • wyjaśnia skutki wykorzystania różnych źródeł energii dla środowiska; • opisuje walory przyrodnicze i kulturowe Europy Południowej; • opisuje atrakcje turystyczne wybranych krajów Europy Południowej; • wyjaśnia znaczenie turystyki dla krajów śródziemnomorskich.
4-dobry	• wykorzystuje mapy gospodarcze do określania rozmieszczenia przemysłu i usług we Francji; • wykorzystuje diagramy i dane statystyczne do charakteryzowania struktury zatrudnienia we Francji; • stosuje wiedzę o środowisku przyrodniczym do wyjaśniania wykorzystania źródeł energii w wybranych krajach Europy; • wykorzystuje diagramy do określania struktury produkcji energii w państwach Europy; • wykorzystuje mapy tematyczne do określania rozmieszczenia różnych źródeł energii; • stosuje wiedzę o walorach przyrodniczych i kulturowych do wyjaśniania rozwoju turystyki w Europie Południowej; • wykorzystuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego do charakteryzowania znaczenia turystyki dla gospodarki regionu śródziemnomorskiego.
5-bardzo dobry	• analizuje znaczenie nowoczesnego przemysłu i usług dla rozwoju gospodarczego Francji; • uzasadnia wpływ czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozwój nowoczesnego przemysłu we Francji; • analizuje związki między cechami środowiska przyrodniczego wybranych krajów Europy a wykorzystaniem różnych źródeł energii; • analizuje związki między rozwojem turystyki w Europie Południowej a warunkami przyrodniczymi; • uzasadnia wpływ dziedzictwa kultury śródziemnomorskiej na rozwój turystyki; • interpretuje znaczenie turystyki dla gospodarki państw Europy Południowej.
6 – celujący	• ocenia wpływ wykorzystania różnych źródeł energii na rozwój gospodarczy i stan środowiska w Europie; • ocenia rolę odnawialnych źródeł energii w transformacji energetycznej państw europejskich; • ocenia znaczenie turystyki dla rozwoju społeczno-gospodarczego Europy Południowej; • tworzy prezentacje lub projekty dotyczące gospodarki Europy.

--	--

5. Sąsiedzi Polski

Uczeń:

2- dopuszczający	• wskazuje Niemcy, Czechy, Słowację, Litwę, Białoruś, Ukrainę i Rosję na mapie Europy; • wymienia sąsiadów Polski; • wskazuje Nadrenię Północną-Westfalię na mapie Niemiec; • wymienia przykłady gałęzi przemysłu w Niemczech; • wymienia walory przyrodnicze Litwy i Białorusi; • wymienia walory przyrodnicze i kulturowe Czech oraz Słowacji; • wymienia przykładowe obiekty UNESCO w Czechach i na Słowacji; • wymienia cechy środowiska przyrodniczego Ukrainy; • wymienia najważniejsze surowce mineralne Ukrainy; • wskazuje na mapie rejony objęte konfliktem na Ukrainie; • wymienia największe krainy geograficzne Rosji; • wymienia najważniejsze surowce mineralne Rosji; • wymienia przykłady współpracy Polski z państwami sąsiednimi; • definiuje pojęcie euroregionu.
3-dostateczny	• opisuje rolę przemysłu w gospodarce Niemiec; • wyjaśnia przyczyny zmian zachodzących w przemyśle Niemiec od lat 60. XX wieku; • opisuje główne kierunki przemian przemysłowych w Nadrenii Północnej-Westfalii; • wyjaśnia znaczenie sektora kreatywnego w gospodarce regionu; • opisuje środowisko przyrodnicze Czech i Słowacji; • porównuje środowisko przyrodnicze Czech i Słowacji; • opisuje walory przyrodnicze i kulturowe Czech oraz Słowacji; • wyjaśnia atrakcyjność turystyczną Czech i Słowacji; • opisuje środowisko przyrodnicze Litwy i Białorusi; • porównuje walory przyrodnicze Litwy i Białorusi; • opisuje atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi; • opisuje warunki naturalne Ukrainy; • wyjaśnia wpływ środowiska przyrodniczego Ukrainy na rozwój gospodarki; • opisuje konsekwencje społeczne i gospodarcze konfliktów na Ukrainie;

	• wyjaśnia przyczyny zmian liczby ludności Ukrainy; • opisuje środowisko przyrodnicze Rosji; • opisuje stosunki Polski z Rosją, Niemcami oraz innym wybranym państwem sąsiednim; • wyjaśnia znaczenie euroregionów dla obszarów przygranicznych.
4-dobry	• wykorzystuje mapy i dane statystyczne do charakteryzowania przemian przemysłu w Nadrenii Północnej-Westfalii; • wykorzystuje dane dotyczące zatrudnienia do określania zmian w gospodarce Niemiec; • stosuje wiedzę o walorach przyrodniczych i kulturowych do wyjaśniania atrakcyjności turystycznej Czech i Słowacji; • wykorzystuje mapy do porównywania środowiska przyrodniczego Litwy i Białorusi; • wykorzystuje informacje o warunkach naturalnych Ukrainy do wyjaśniania możliwości rozwoju gospodarki; • stosuje mapy do określania skutków konfliktów dla Ukrainy; • wykorzystuje mapy ogólnogeograficzne do charakteryzowania zróżnicowania środowiska przyrodniczego Rosji; • wykorzystuje przykłady współpracy transgranicznej do określania relacji Polski z sąsiadami; • stosuje wiedzę o euroregionach do wyjaśniania ich roli w rozwoju regionów przygranicznych.
5-bardzo dobry	• analizuje przemiany struktury przemysłu w Niemczech na przykładzie Nadrenii Północnej-Westfalii; • uzasadnia znaczenie nowoczesnych gałęzi przemysłu i sektora kreatywnego dla gospodarki Niemiec; • analizuje podobieństwa i różnice środowiska przyrodniczego Litwy i Białorusi; • interpretuje znaczenie walorów przyrodniczych i kulturowych dla rozwoju turystyki w Czechach i na Słowacji; • analizuje problemy polityczne, społeczne i gospodarcze Ukrainy; • uzasadnia wpływ konfliktów na sytuację demograficzną i gospodarczą Ukrainy; • analizuje zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Rosji; • interpretuje wpływ warunków naturalnych Rosji na działalność gospodarczą; • analizuje relacje Polski z krajami sąsiadującymi; • uzasadnia potrzebę utrzymywania dobrych relacji Polski z sąsiadami.
6 – celujący	• ocenia znaczenie przemian przemysłowych w Niemczech dla rozwoju gospodarczego Europy; • ocenia skutki problemów politycznych, społecznych i gospodarczych Ukrainy dla Europy; • ocenia znaczenie współpracy Polski z państwami sąsiednimi; • ocenia rolę euroregionów w rozwoju obszarów przygranicznych; • tworzy prezentacje lub projekty dotyczące państw sąsiadujących z Polską.